

تعریف زخم و جراحی

زخم و جراحی از اتفاقات دردناکی است که تمام انسان ها در طول زندگی خود به آن مبتلا شده اند. از نظر پزشکی زخم و جراحی، گسیختگی و جدا شدن اتصال بین سلولی در بخشی از پوست یا بافت بدن است. زخم به دو نوع بسته و باز تقسیم می شود. بریدگی یا پارگی پوست از جمله زخم های باز و کوفتگی ها از جمله زخم های بسته می باشند که باعث نمایان شدن قسمت های زیر پوست شده و معمولا موجب خونریزی خارجی می شوند

چگونگی درمان زخم

در صورت زخم شدن ناحیه ای از بدن اقدامات زیر را انجام دهید:

- ۱) زخم را فشار دهید
- ۲) زخم را به خوبی شست و شو دهید
- ۳) اطراف زخم را بشوید
- ۴) باقیمانده آلودگی و اجسام خارجی را بردارید
- ۵) از پماد آنتی بیوتیک استفاده کنید
- ۶) زخم را بانسمن کنید
- ۷) بانسمن را هر روز تعویض کنید

چه عواملی می تواند از درمان زخم جلوگیری کنند ؟

- ۱) عفونت : ممکن است سبب بزرگ شدن زخم و طولانی شدن زمان بهبود شود
- ۲) دیابت: ممکن است سبب ایجاد زخم هایی شوند که بهبود نیابند (زخم های مزمن)
- ۳) جریان خون ضعیف : به دلیل گرفتگی عروق (تصلب شرائین یا بیماری هایی مانند واریس)
- ۴) سن : زخم های در افراد مسن دیرتر بهبود می یابند
- ۵) مصرف زیاد الکل : خطر عفونت را افزایش می دهد
- ۶) استرس : سبب ایجاد اختلال در خواب و تغذیه می شود

مراقبت از زخم

- از گاز استریل یا پارچه نرم برای تمیز کردن پوست اطراف زخم استفاده می کنیم
- از محلول نرمال سالین یا آب و صابون استفاده کنید •
- سعی کنید تمام خون های خشک شده و سایر موادی که ممکن است در پوست جمع شده باشد را حذف کنید
- از پاک کننده های پوست ، صابون حاوی الکل ، پراکسید، ید یا مواد شیمیایی ضد باکتری استفاده نکنید ، زیرا می توانند به بافت اسکار آسیب رسانده و بهبودی را کند کنند

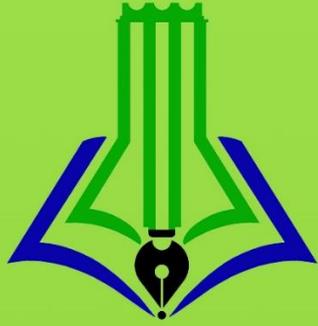
توصیه هایی درباره بانسمن زخم

- تعویض بانسمن را هر روز و یا یک روز در میان طبق دستور پزشک انجام دهید
- از کندن دلمه زخم اجتناب کنید ، چرا که خطر عفونت را افزایش می دهد
- از مصرف بتادین خودداری کنید ، زیرا به دلیل داشتن ید ممکن است سبب حساسیت شود
- برای پوشاندن زخم از پنبه استفاده نکنید زیرا غیر استریل است
- بدون نظر پزشک از پماد آنتی بیوتیک استفاده نکنید
- قبل از خروج از بیمارستان حتما در مورد تزریق واکسن کزاز از پرستار سوال کنید
- در صورتی که زخم عمیق است ، خونریزی شدید دارد و در لبه زخم به هم نمی رسد ، برای بخیه زدن به بیمارستان مراجعه کنید

مراقبت از بخیه

- بخیه ها را تمیز و خشک نگه دارید و طبق دستور پزشک بانسمن آن را تعویض کنید
- هرگونه نشانه عفونت در محل زخم (قرمزی ، سوزش ، ترشح غلیظ یا سبز ، و بوی زننده را سریعاً به پزشک اطلاع دهید
- تغذیه مناسب و نوشیدن مایعات کافی
- رژیم پرپروتئین و حاوی آهن و روی و ویتامین ها ، برای بهبود سریع تر زخم توصیه می شود
- برای کاهش درد و تورم تا حداکثر دو روز بعد از بخیه سعی کنید تا آنجا که ممکن است ، زخم را بالاتراز سطح قلب نگه دارید
- جهت کشیدن بخیه ها طی ۱۰ تا ۱۴ روز به بیمارستان مراجعه کنید

دانشکده علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی درمانی اسدآباد

مراقبت از زخم و بریدگی

منابع: پرویز سودارث، مراقبت از زخم (سید حمید شریفی نیا و همکاران)

تهیه کنندگان: نگین منصوری عبدی، ریحانه زمامی، زهرا پشم، مهدیه بیات

دانشجویان کارشناسی پرستاری

عوامل ایجاد کننده زخم فشاری

سن دارو ها سو تغذیه کم آبی بدن

بی اختیاری در دفع وارد شدن فشار به پوست

افرادی که مستعد زخم فشاری هستند

- افرادی که طولانی مدت بستری هستند
- افرادی که تحرک ندارند
- افرادی که عدم هوشیاری دارند
- افرادی که حس درد ندارند

درجات مختلف زخم بستر

درجه ۱

قرمزی غیر قابل برگشت منطقه از پوست (اگر پوست را بین دو انگشت بگیریم کم رنگ میشود) بدون ایجاد آسیب و زخم در آن که معمولاً روی برجستگی استخوانی قرار دارد.

درجه ۲

به صورت یک زخم سطحی باز با بستر صورتی مایل به قرمزی ممکن است به صورت یک تاول باز نشده یا باز شده حاوی مایع شفاف مشاهده شود.

درجه ۳

ضخامت کامل بافت از دست رفته بافت زیر جلدی ممکن است آشکار باشد اما استخوان، تاندون یا ماهیچه آشکار نشده اند.

درجه ۴

ضخامت کامل از دست درفته استخوان، تاندون و ماهیچه از دست رفته اند.

اهداف مراقبت از زخم و پانسمان

- تسریع التیام زخم و برگشت قوام پوست
- با کنترل یا برطرف کردن عوامل ایجاد کننده، جذب ترشحات و دبرید زخم
- پیشگیری یا درمان عفونت
- فراهم کردن خون رسانی کافی
- کنترل خونریزی و تورم
- تسکین درد

زخم فشاری

به زخمی گفته میشود که به علت وارد آوردن فشاری بیش از فشار طبیعی مویزگ ها به مدت طولانی بر سطح پوست ایجاد میگردد که موجب نکروز ناحیه محدودی از بافت های نرم میشود ضایعه پوستی است که بر فشار مداوم بر پوست و ایجاد آسیب بافت زیرین پوست ایجاد میشود این زخم از اختلال در خونرسانی بافت و در نتیجه نکروز بخشی از سلول های بدن ناشی میشود، سلول های نکروز شده به طور پیشرونده ای لایه ای زرين خود را تخریب میکند

